

**Vilniaus
universiteto
leidykla**

ACTA HUMANITARICA ACADEMIAE SAULENSIS

VILNIUS UNIVERSITY

Scholarly Journal

**ACTA HUMANITARICA
ACADEMIAE SAULENSIS**

The Region: History, Culture, Language

2025

Vol. 32

Published since 2006

Vilnius University Press
Vilnius, 2025

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Mokslo žurnalas

ACTA HUMANITARICA
ACADEMIAE SAULENSIS

Regionas: istorija, kultūra, kalba

2025

32 tomas

Leidžiama nuo 2006 metų

Vilniaus universiteto leidykla
Vilnius, 2025

The journal is published twice a year.

EDITORIAL BOARD

Editor-in-chief

Senior researcher, Dr Regina Kvašytė

Vilnius University, Lithuania (Philology/ Linguistics)

Vice-editor

Prof. Dr Rita Regina Trimonienė

Vilnius University, Lithuania (History)

Executive secretary

Dr Danguolė Gaudinskaitė

Vilnius University, Lithuania (Philology/ Linguistics)

Editorial board:

Senior researcher, Dr Vigmantas Butkus

Institute of Lithuanian Literature and Folklore, Lithuania (Philology/ Literary Studies)

Prof. Dr Zenonas Butkus

Vilnius University, Lithuania (History)

Prof. Dr Patrick Chura

University of Akron, USA (Philology/ Literary Studies)

Researcher, Dr Dalia Jakaitė

Institute of Lithuanian Literature and Folklore; Vilnius University, Lithuania (Philology/ Literary Studies)

Prof. Dr Mihaela Koletnik

University of Maribor, Slovenia (Philology/ Linguistics)

Prof. Dr Jānis Kudriņš

Jāzepts Vītols Latvian Academy of Music, Latvia (Musicology)

Prof. Dr Rūta Muktupāvela

Latvian Academy of Culture, Latvia (Culture Studies)

Senior researcher, Dr Ieva Ose

University of Latvia, Latvia (History)

Prof. Habil. Dr Norbert Ostrowski

Jagiellonian University in Kraków, Poland (Philology/ Linguistics)

Assoc. Prof. Dr Monika Pokorska-Iwaniuk

Adam Mickiewicz University in Poznań, Poland (Philology/ Literary Studies)

Prof. Dr Rasa Račiūnaitė-Paužulienė

Vytautas Magnus University, Lithuania (Ethnology)

Assoc. Teaching Prof. Dr Milda B. Richardson

Northeastern University, USA (Fine Arts Studies)

Prof. Dr Anita Stašulāne

Daugavpils University, Latvia (Theology)

Dr Reda Šatūnienė

Lithuanian University of Health Sciences, Lithuania (Anthropology)

Prof. Dr Vilma Šaudiņa

Daugavpils University, Latvia (Philology/ Linguistics)

Assoc. Prof. Dr Edmundas Trumpa

University of Latvia, Latvia (Philology/ Linguistics)

Prof. Dr Rytis Urniežius

Lithuanian Academy of Music and Theatre, Lithuania (Musicology)

Prof. Dr Pēteris Vanags

University of Latvia, Latvia; Stockholm University, Sweden (Philology/ Linguistics)

Prof. Habil. Dr Kazimieras Župerka

Vilnius University, Lithuania (Philology/ Linguistics)

The articles submitted to the publication are reviewed by two anonymous peer reviewers (members of the editorial team and/or independent experts). If the opinions of the two reviewers differ, the article will be sent to a third reviewer.

Included in databases:

MLA International Bibliography, Index Copernicus and Humanities Source Ultimate (EBSCO).

Address:

Vilnius University, Šiauliai Academy

84 Vytauto St.

LT-76352 Šiauliai, Lithuania

E-mail: regina.kvasyte@sa.vu.lt

<https://www.zurnalai.vu.lt/actahas/>

Copyright © 2025 Authors. Published by Vilnius University Press

This is an Open Access journal distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution 4.0 License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) (CC BY 4.0), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Žurnalas leidžiamas du kartus per metus.

REDAKTORIŲ KOLEGIJA

Vyriausioji redaktorė

Vyresnioji m. d., dr. Regina Kvašytė Vilniaus universitetas, Lietuva (filologija / kalbotyra)

Vyriausiosios redaktorės pavaduotoja

Prof. dr. Rita Regina Trimonienė Vilniaus universitetas, Lietuva (istorija)

Atsakingoji sekretorė

Dr. Danguolė Gaudinskaitė Vilniaus universitetas, Lietuva (filologija / kalbotyra)

Redaktorių kolegija:

Vyresnysis m. d., dr. Vigmantas Butkus Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Lietuva (filologija / literatūrologija)

Prof. dr. Zenonas Butkus Vilniaus universitetas, Lietuva (istorija)

Prof. dr. Patrick Chura Akrono universitetas (University of Akron), JAV (filologija / literatūrologija)

Doc. dr. Dalia Jakaitė Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas; Vilniaus universitetas, Lietuva (filologija / literatūrologija)

Prof. dr. Mihaela Koletnik Mariboro universitetas (Univerza v Mariboru), Slovėnija (filologija / kalbotyra)

Dr. Jānis Kudiņš Latvijos Jazepo Vytuolo muzikos akademija (Latvijas Jāzepa Vītola Mūzikas akadēmija), Latvija (muzikologija)

Prof. dr. Rūta Muktupāvela Latvijos kultūras akademija (Latvijas Kultūras akadēmija), Latvija (kultūros studijos)

Vyresnioji m. d., dr. Ieva Ose Latvijos universitetas (Latvijas Universitāte), Latvija (istorija)

Prof. habil. dr. Norbert Ostrowski Krokuvos Jogailos universitetas (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), Lenkija (filologija / kalbotyra)

Doc. dr. Monika Pokorska-Iwaniuk Poznanės Adomo Mickevičiaus universitetas (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), Lenkija (filologija / literatūrologija)

Prof. dr. Rasa Račiūnaitė-Paužuolienė Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuva (etnologija)

Asoc. prof. dr. Milda B. Richardson Šiaurės rytų universitetas (Northeastern University), JAV (dailėtyra)

Prof. dr. Anita Stašulāne Daugpilio universitetas (Daugavpils Universitāte), Latvija (teologija)

Dr. Reda Šatūnienė Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Lietuva (antropologija)

Prof. dr. Vilma Šaudiņa Daugpilio universitetas (Daugavpils Universitāte), Latvija (filologija / kalbotyra)

Asoc. prof. dr. Edmundas Trumpa Latvijos universitetas (Latvijas Universitāte), Latvija (filologija / kalbotyra)

Prof. dr. Rytis Urniežius Lietuvos muzikos ir teatro akademija, Lietuva (muzikologija)

Prof. dr. Pēteris Vanags Latvijos universitetas (Latvijas Universitāte), Latvija / Stokholmo universitetas (Stockholms universitet), Švedija (filologija / kalbotyra)

Prof. habil. dr. Kazimieras Župerka Vilniaus universitetas, Lietuva (filologija / kalbotyra)

Leidiniui įteikti straipsniai vertinami dviejų anoniminių recenzentų (redaktorių kolegijos narių ir / ar išorės ekspertų). Jų nuomonėms išsiskyrus, ieškoma trečio recenzento.

Prieinama duomenų bazėse:

MLA International Bibliography, Index Copernicus ir Humanities Source Ultimate (EBSCO).

Adresas:

Vilniaus universitetas, Šiaulių akademija

Vytauto g. 84

LT-76352 Šiauliai

El. paštas regina.kvasyte@sa.vu.lt

<https://www.zurnalai.vu.lt/actahas/>

Autorių teisės © 2025 Autoriai. Publikavo Vilniaus universiteto leidykla.

Tai yra atvirosios prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis **Kūrybinių bendrųjų licencija Priskyrimas** (CC BY), kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalinga, be kita ko, kopijuoti, daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

Contents

<i>Paulius Birgiel</i> . Granting of Lithuanian Citizenship in Biržai District during the Interwar Period	8
<i>Laurynas Giedrimas</i> . Family Composition of Inhabitants from Šiauliai City and County at the End of the 18 th Century	25
<i>Cristina Gudin</i> . Aspects Regarding the Voting System in Romania in the Modern Era (19 th Century).....	35
<i>Robertas Každanas</i> . Murders Committed by Women in Lithuania: an Analysis of Šiauliai District Court Cases of 1922–1940	56
<i>Irena Kruopienė, Genovaitė Kačiuškienė</i> . Dialectal Attitudes of Juozas Balčikonis: Dialectal and Figurative Lexicon in His Writings.....	74
<i>Dangiras Mačiulis</i> . Lithuanianization of Catholic Services in the Parish of Vandžiogala in 1918 –1940.....	86
<i>Auksė Noreikaitė</i> . The Significance of St. John's Day in the Socio-Cultural Space of the Lithuanian-Latvian Borderland.....	100
<i>Jūratė Paškonytė</i> . Symbols of Protestant Culture in Northern Lithuania: Stove Tiles Featuring the Image of Sibylle von Kleve.....	118
<i>Virginija Ostašenkovienė</i> . Šiauliai Manor in the Context of Archaeological Research of North-Central Lithuanian Manors	133
<i>Regīna Kvašīte</i> . Terminologijos komisijos Latvijoje (1919–1921) ir Lietuvoje (1921–1926): greitinamasis tyrimas	152

Turinys

<i>Paulius Birgiel.</i> Lietuvos pilietybės pripažinimo procesas Biržų apskrityje tarpukariu.....	8
<i>Laurynas Giedrimas.</i> Šiaulių miesto ir apskrities gyventojų šeimų sudėtis XVIII a. pabaigoje	25
<i>Cristina Gudin.</i> Rumunijos balsavimo sistemos aspektai moderniojoje eroje (XIX amžius).....	35
<i>Robertas Každanas.</i> Moterų įvykdyti nužudymai Lietuvoje: 1922–1940 metų Šiaulių apygardos teismo bylų analizė	56
<i>Irena Kruopienė, Genovaitė Kačiuškienė.</i> Juozo Balčikonio tarminės nuostatos: tarminė ir vaizdingoji leksika jo raštuose.....	74
<i>Dangiras Mačiulis.</i> Katalikiškų pamaldų lituanizavimas Vandžiogalos parapijoje 1918–1940 metais.....	86
<i>Auksė Noreikaitė.</i> Joninių šventės reikšmė palatvijo sociokultūrinėje erdvėje	100
<i>Jūratė Paškonytė.</i> Protestantiškosios kultūros ženklai Šiaurės Lietuvoje: kokliai su Sibilės von Kleve atvaizdu	118
<i>Virginija Ostašenkovienė.</i> Šiaulių dvaras Šiaurės vidurio Lietuvos dvarviečių archeologinių tyrimų kontekste	133
<i>Regīna Kvašīte.</i> Terminology Commissions in Latvia (1919–1921) and Lithuania (1921–1926): Comparative Research.....	152